

7113041

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK.0. 610-[2012-206] 1273

Konu : Yazılı Soru Önergesi

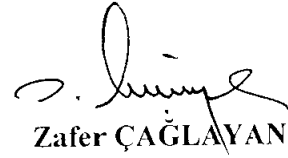
21.12.2012* 87353

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-97172 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları konusu Kütahya Milletvekili Sn. Prof. Dr. Alim IŞIK tarafından verilen 7/13041 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EKLER:

1- Cevap yazısı (4 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Kütahya Milletvekili Sn. Prof Dr. Alim IŞIK tarafından verilen 7/13041 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar aşağıda yer almaktadır;

Türkiye'nin son yıllarda izlediği yanlış dış politikanın, komşuları başta olmak üzere yıllardır önemli miktarlarda dış ticaret hacmine sahip olduğu birçok ülkeyle olan ticaretini ve ekonomik ilişkilerini olumsuz yönde etkilediği bilinmektedir. Bu bağlamda, hükümetleri döneminde **Türkiye-Azerbaycan arasında gerçekleşen dış ticaret ve ekonomik ilişkilerle ilgili olarak;**

1. 2002-2012 döneminde iki ülke arasında gerçekleşen dış ticaret verilerinin (ithalat, ihracat, dış ticaret açığı/fazlası) yıllara göre değişimi nasıl olmuştur?
2. Anılan dönemde iki ülke arasında ithalata ve ihracata konu önemli mal veya hizmetler hangileri olmuştur?
3. Anılan dönemde iki ülke arasında gerçekleşen dış ticaret verileri Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
4. Halen anılan ülkeyle en fazla ithalat ve ihracat değerlerine sahip ilk beş ürün hangileridir? Bu ürünlerin iki ülkenin dış ticaret verileri içindeki payları nasıldır?
5. Anılan dönemde iki ülke arasında imzalanan anlaşmalar ve yürürlüğe konan ticari projeler hangileridir?
6. İki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve yaşanan sorunların giderilmesi konusunda Bakanlığınızca ne tür çalışmalar yapılmış ya da yapılmaktadır?
7. Bu amaçla şimdiye kadar Bakanlığınızca hangi önlemler alınmış ya da alınmaktadır?
8. Bakanlığınızın, anılan ülkeyle olan ticari ve ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesine yönelik hedefleri ve 2013 yılı programı nasıldır?

Cevaplar:

2002-2012 döneminde ülkemiz ile Azerbaycan arasında gerçekleşen dış ticaret verileri aşağıda sunulmaktadır:

Türkiye-Azerbaycan Yıllara Göre Dış Ticaret (Milyon \$)

Yıl	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Ihracat Dolar	231	315	404	528	695	1.048	1.667	1.400	1.550	2.064	2.100
İthalat Dolar	65	123	136	208	297	185	363	141	253	262	292
Dış Ticaret Hacmi	296	438	539	736	992	1.233	2.030	1.541	1.803	2.326	2.392
Dış Ticaret Dengesi	167	193	268	320	399	862	1.305	1.260	1.298	1.802	1.808

Kaynak: TÜİK

***2012 yılı için Ocak-Ekim**

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

2002-2012 yılları arasında ülkemiz ile AB ülkeleri arasında ithalat ve ihracata konu önemli mal veya hizmetler aşağıda sunulmaktadır:

Fasıl	Fasıl adı	İhracat Dolar (Milyon \$)			
		2002	2007	2011	2012*
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler; bunların aksam ve parçaları	25	149	255	275
73	Demir veya çelikten eşya	8	67	185	224
39	Plastikler ve mamulleri	15	98	203	200
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları; aksam-parça-aksesuarı	18	102	203	172
94	Mobilyalar, yatak takımları; aydınlatma cihazları; reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb; prefabrik yapılar	7	43	153	157

Kaynak: TÜİK

* Ocak-Ekim

Fasıl	Fasıl adı	İthalat Dolar (Milyon \$)			
		2002	2007	2011	2012*
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar	28	78	127	98
76	Aluminyum ve alüminyumdan eşya	0,1	9	6	83
39	Plastikler ve mamulleri	6	28	39	47
74	Bakır ve bakırdan eşya	0,1	37	43	26
41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	12	9	10	12

Kaynak: TÜİK

* Ocak-Ekim

(2012 Ocak-Ekim) Türkiye'nin Azerbaycan'a İhracatında İlk 5 Ürün ve Toplam İhracat Payları (Milyon dolar)

Fasıl	GTİP İkili Kodu/Madde İsmi	2012	Fasıl Toplam İhracatı	Pay (%)
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler; bunların aksam ve parçaları	275	9.916	2,77
73	Demir veya çelikten eşya	224	4.923	4,54
39	Plastikler ve mamulleri	200	4.162	4,81
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları; aksam-parça-aksesuarı	172	7.677	2,24
94	Mobilyalar, yatak takımları; aydınlatma cihazları; reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb; prefabrik yapılar	157	1.943	8,08

Kaynak: TÜİK

* Ocak-Ekim

(2012 Ocak-Ekim) Türkiye'nin Azerbaycan'dan İthalatında İlk 5 Ürün ve Toplam İthalat Payları (Milyon dolar)

Fasıl	GTİP İkili Kodu/Madde İsmi	2012	Fasıl Toplam İthalatı	Pay (%)
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar	98	49.640	0,20
76	Aluminyum ve alüminyumdan eşya	83	2.476	3,34
39	Plastikler ve mamulleri	47	10.406	0,45
74	Bakır ve bakırdan eşya	26	3.203	0,81
41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	12	583	1,99

Kaynak: TÜİK

* Ocak-Ekim

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

2002 tarihinden itibaren Türkiye ile Azerbaycan arasında imzalanan anlaşmalar aşağıda yer almaktadır.

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Türkiye-Azerbaycan Karma Ekonomik Komisyon III. Dönem Toplantısı	14.04.2005
Türkiye-Azerbaycan Karma Ekonomik Komisyon IV. Dönem Toplantısı	28.07.2006
Uzun Vadeli Ticari ve Ekonomik İşbirliği Programı ve İcra Planı	06.11.2007
Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması	06.11.2007
Türkiye-Azerbaycan Karma Ekonomik Komisyon V. Dönem Toplantısı	11.04.2008
Türkiye-Azerbaycan Karma Ekonomik Komisyon VI. Dönem Toplantısı	22.01.2011
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	25.10.2011

Ülkemiz, bağımsızlığının ardından Azerbaycan'ı tanıyan ilk ülke olmuş, ticari ve ekonomik ilişkilerin yasal çerçevesini oluşturan anlaşmaları hızla tamamlamıştır.

2000 yılında mülga Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından uygulamaya konulan ve temel hedefi Türkiye'nin sınır komşuları ile ortak tarih, kültür, dil birliğine sahip olduğu ülkelerle ticari ve ekonomik ilişkilerinin en üst düzeyde geliştirilmesi olarak tanımlanabilecek "Komşu ve Çevre Ülkelerle Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi"nin temel araçlarından birini, Avrupa Birliği'nin serbest ticaret anlaşması imzaladığı ülkeler ile serbest ticaret anlaşmaları, diğer bölge ülkeleri ile de tercihli ticaret anlaşmaları imzalanması oluşturmaktadır.

Bakanlık olarak, son yıllarda Azerbaycan ile gerçekleştirilen üst düzey ziyaretler esnasında gündeme getirdiğimiz TTA'ya yönelik Etki Analizi çalışmasının yapılmasına dair Azerbaycan tarafı ile somut bir adım atılmıştır. Bu bağlamda, 19 Ekim 2012 tarihinde, Bakanlığımız ve Azerbaycan Ekonomik Kalkınma Bakanlığı yetkilileri arasında TTA'ya yönelik gerçekleştirilecek Etki Analizi çalışmasına hazırlık mahiyetindeki değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiş ve müteakip toplantının 2013 yılı ilk çeyreğinde Bakü'de yapılması kararlaştırılmıştır.

Öte yandan, Türkiye, Azerbaycan'ın Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğine her türlü desteği vermiş ve vermeye devam etmektedir. İki ülke arasında ikili katılım protokolünün imzalanmış olması bunun en somut göstergesidir. Keza, Azeri teknik heyetine ülkemiz uzmanları tarafından DTÖ konusunda seminerler verilmektedir.

İhracatımızın arttırılmasına yönelik olarak iki ülke ticaret verilerinin karşılaştırılması yoluyla potansiyel arz eden sektörler belirlenmekte ve ihracatçılarımız ile yatırımcılarımız bu sektörlerle yönlendirilmektedir. Bu kapsamda, Türk müteahhitlik firmaları, Azerbaycan'da toplam 5,97 milyar dolar tutarında 301 adet proje üstlenmiştir. Azerbaycan, Türk müteahhitlik firmalarının BDT coğrafyasında en fazla iş üstlendikleri 4. pazardır.

Ayrıca, Ekonomi Bakanı olarak başkanlığında 28-29 Temmuz 2010 tarihlerinde, işadamları heyeti ile Bakü'ye, 26-27 Ekim 2010 tarihlerinde Nahçıvan'a ticaret heyeti ziyaretleri gerçekleştirilmiş ve ziyaretler esnasında, Türk ve Azeri işadamlarının katılımıyla Türkiye-Azerbaycan İş Forumu Toplantıları düzenlenmiştir.

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Benzer şekilde, 15 Nisan 2011 tarihinde Ankara’da, Azerbaycan Ekonomik Kalkınma Bakanı Sayın Şahin Mustafayev’in katılımları ile Türkiye’nin ve Azerbaycan’ın işadamları ile bir İş Forumu gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca bu yıl içerisinde, 16 Şubat 2012 tarihinde, üç ülke iş çevrelerini bir araya getiren “Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan İş Forumu (TAG-İF)” düzenlenmiştir. TAG-İF’in 2. Toplantısı, 9 Haziran 2012 tarihinde, Kars’ta, üç ülkenin Ekonomi Bakanlarının da katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir. 3. Toplantının 2013 yılında Azerbaycan’da tertip edilmesi planlanmaktadır.

Türkiye ile Azerbaycan arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerimizdeki önceliklerimiz ve çözüm bekleyen sorunların üstesinden nasıl gelebileceğimize dair Bakanlığımız yetkilileri Azeri muhatapları ile ivedilikle temas kurulmakta ve yaşanan sorunlar çözümlenene kadar takibi yapılmaktadır. Konuya ilişkin olarak, Azeri muhataplarımız ile paylaştığımız stratejik ortaklık ilkesi, ekonomik ve ticari alanda meydana gelen her türlü gelişmeye iyi niyet ve çözüm odaklı bir yaklaşım geliştirilmesini sağlamıştır.

Bu bağlamda, Azerbaycan’da bulunan Ticaret Müşavirliğimiz kanahyla anılan ülkedeki işadamları ile yakından ilgilenilmektedir. İşadamlarımızın yaşadıkları sistematik ya da kurumsal sorunlar ivedilikle Bakanlığımıza aktarılmakta ve bu sorunlar en üst düzey temaslar ile çözülmeye çalışılmaktadır.

Bakanlığımız ayrıca, Azerbaycan ve/veya Türkiye’de faaliyet gösteren işadamlarını bir araya getiren TÜSİAB’ı, ATİB’i, Azerbaycanlı İşadamları Birliğinin faaliyetlerine destek olmakta ve işadamlarımızın bu kanallardan ilettikleri sıkıntıların üzerinde ehemmiyetle durmaktadır. Türkiye’deki Azerbaycanlı İşadamları Birliğinin kurulması Bakanlığımızca yakında takip edilmiş, Birliğin kurulması için gerekli her türlü destek sağlanmıştır. Söz konusu Birlik, 28 Haziran 2012 tarihinde açılış törenini gerçekleştirmiştir.

Azerbaycan ile ikili ticari ve ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesi amacıyla, KEK VII. Toplantısının 2013 yılının ilk yarısında Ankara’da; Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan TAG-İF’in 3. Toplantısının ise 2013 yılı içinde Azerbaycan’da gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, TTA imzalanmasına yönelik olarak teknik heyet toplantısı 2013 yılı ilk çeyreğinde Bakü’de gerçekleştirilecektir.